

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНО СПРЯМОВАНОГО РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

асп. Денисенко П.А., студ. Гончарова В.В.

Не викликає сумніву необхідність для будь-якого підприємства забезпечення стабільного розвитку. В умовах поступового включення України в загальноєвропейські та загальносвітові економічні процеси спрямування національного господарства в цілому та окремих його ланок на розробку та впровадження інновацій стає ключовим чинником конкурентноздатності в сучасному світі. Особливу роль в цьому процесі можна відвести малим підприємствам з чисельністю працівників до 200 чол. Особливості функціонування таких фірм та організацій потребують окремого вивчення на предмет застосування у процесі впровадження інноваційних ідей у життя. Так, у сучасних динамічних умовах на розвиток малого бізнесу найбільший вплив надають наступні чинники:

- розвиток засобів зв'язку, зменшення вартості і спрощення використання інформаційних систем;
- розширення сфери послуг, що базується на малих підприємствах;
- велика конкурентноздатність за рахунок менших витрат, пов'язаних із зниженням накладних витрат і меншими коливаннями заробітної плати.

Разом з тим, частка банкрутств підприємств малого бізнесу завжди вища, оскільки, йдучи на ризик, підприємець вирішує досить складну проблему конкурентноздатності продукції, що випускається. На самому старту початківцю треба провести свою роботу при більш високих витратах, ніж підприємцеві вже існуючої фірми. Тому найчастіше причини банкрутства малих підприємств - це невдачі в сфері збуту продукції, а також недостатня компетентність і відсутність досвіду. Але часто мале підприємство банкрутує не повністю, що досить важливо, а лише викуповується більшою фірмою.

Малий бізнес у розвинутій ринковій економіці – провідний сектор, що визначає темпи економічного росту, структуру і якість валового національного продукту. Фактор розвитку малих підприємств по самій своїй суті є типово ринковим і становить основу сучасної ринкової інфраструктури. Основні переваги, характерні риси, властиві малому

бізнесу:

1) можливість більш гнучких й оперативних рішень. У порівнянні з великими корпораціями в малому бізнесі спрощена структура прийняття управлінських рішень, це дає можливість швидко й гнучко реагувати на кон'юнктурні зміни, у тому числі шляхом маневру капіталу при перемиканні з одного виду діяльності на інший;

2) орієнтація виробників переважно на регіональний ринок. Малий бізнес ідеально пристосований для вивчення побажань, переваг, звичаїв, звичок й інших характеристик місцевого ринку;

3) підтримка зайнятості й створення нових робочих місць. Ця проблема надзвичайно актуальна для нашої країни; процес приватизації забере баласт із підприємств і дрібний бізнес міг би зіграти роль амортизатора, увібравши в себе вільну робочу силу;

4) виконання допоміжних функцій стосовно великих виробників. Великі фірми децентралізують виробничий процес, передаючи його фази малим підприємствам;

5) невеликий первісний обсяг інвестицій. У малих підприємств менші строки будівництва; невеликі розміри, їм швидше й дешевше переозброюватися, впроваджувати нову технологію й автоматизацію виробництва, досягати оптимального сполучення машинної й ручної праці;

6) нарешті, інноваційний характер малих підприємств. Багато економістів відстоюють ідею про виняткову роль малого бізнесу в розгортанні науково-технічної революції.

Незважаючи на те, що велика частина наукового потенціалу зосереджена у великих компаніях, малі і середні фірми по широкому колу продукції частіше починають комерціалізацію нових товарів.

По-перше, малі підприємства забезпечують необхідну мобільність у умовах ринку, створюють глибоку спеціалізацію і кооперацію, без яких неможлива його висока ефективність. По-друге, вони здатні не тільки швидко заповнювати ніші, що утворюються в споживчій сфері, але і порівняно швидко окупатися. По-третє - створювати атмосферу конкуренції і (що, мабуть, найголовніше), формувати те середовище і дух підприємництва, без яких ринкова економіка неможлива.